

El primer cas d'en Rekke i la Vargas

David Lagercrantz

Obscuritas

Columna

DAVID LAGERCRANTZ
OBSCURITAS

El primer cas
d'en Rekke i la Vargas

Traducció de Pontus Sánchez

COL·LECCIÓ CLÀSSICA
TÍTOL ORIGINAL: *OBSCURITAS*
PRIMERA EDICIÓ: JUNY DEL 2022
© DAVID LAGERCRANTZ, 2021
PUBLICAT ORIGINALMENT PER NORSTEDTS, SUÈCIA, 2021
PUBLICAT D'ACORD AMB NORSTEDTS AGENCY I CASANOVAS & LYNCH LITERARY AGENCY
© DE LA TRADUCCIÓ DELS SUEC: PONTUS SÁNCHEZ, 2022
© EDITORIAL PLANETA, S.A.
© COLUMNNA EDICIONS, LLIBRES I COMUNICACIÓ, S.A.U.
AV. DIAGONAL, 662-664 - 08034 BARCELONA
ISBN: 978-84-664-2917-7
DIPÒSIT LEGAL: B. 8.723-2022
FOTOCOMPOSICIÓ: GRUP62
IMPRÈS A CATALUNYA - *PRINTED IN CATALONIA*

www.columnnaedicions.cat

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47). Tots els drets reservats.

El paper utilitzat per imprimir aquest llibre està qualificat com a ecològic i procedeix de boscos gestionats de manera sostenible.

UN

El comissari era un imbècil.

Tot allò era una immensa porqueria.

L'inspector Fransson estava fent una explicació llarga i malhumorada, i la Micaela Vargas ja no tenia forces per seguir escoltant-lo. A més, dins el cotxe feia massa calor. A fora, veien cases del districte de Djursholm.

—No ens hem passat de llarg? —va preguntar.

—Tranquil·la, noia, tranquil·la, que això no és casa meva, saps? —va respondre en Fransson, agitant la mà.

Al cap de poc, van entrar amb el cotxe en un jardí immens i van continuar fins a una casa gran de pedra, amb columnes de color clar a una banda, i ella se sentia cada cop més nerviosa. En realitat, exercia de policia local. Però aquest estiu havia participat en un cas d'assassinat, perquè tenia certa informació so-

bre el sospitós, Giuseppe Costa. Principalment, va dedicar-se a fer encàrrecs i comprovacions d'allò més senzilles. No obstant això, ara l'havien fet anar a veure un tal doctor Rekke, que segons el comissari els podria donar un cop de mà amb la investigació.

—Aquella deu ser la dona —va dir en Fransson, i va assenyalar una noia pèl-roja i guapa, vestida amb pantalons blancs, que s'esperava al porxo per donar-los la benvinguda.

Semblava treta d'alguna pel·lícula, la dona. La Micaela va baixar del cotxe suada i incòmoda, i va travessar el pati de grava fins a la casa.

Dos

Habitualment, la Micaela arribava d'hora a la feina. Però aquest matí, quatre dies abans d'anar a la casa gran de pedra, estava asseguda a la cuina, esmorzant, tot i que eren les nou tocases. Li va sonar el telèfon. Era en Jonas Beijer.

—Tothom ha d'anar a veure el comissari —va dir.

No li va explicar per què, però li va semblar pretensions. La Micaela es va acostar al mirall del rebedor i va posar-se la dessuadora. Era d'una mida extragran, li quedava folgada i li ballava. «Sembla que vulguis amagar-te», li hauria dit el seu germà Lucas, però ella opinava que li quedava bé. Va raspallar-se els cabells, es va posar bé el serrell, que gairebé li tapava els ulls, i va sortir per anar a agafar el metro.

Era el 15 de juliol de 2003, i la Micaela acabava de fer vint-i-sis anys. No hi havia gaire gent al vagó. Va

trobar un seient per a ella sola, i de seguida es va perdre en els seus pensaments.

Sens dubte, no era gens estrany que la direcció de la policia s'interessés pel cas. Potser l'assassinat en si era fruit d'un rampell de bogeria, una conseqüència d'anar borratxo. Però hi havia altres elements que feien que la investigació fos més complicada. La víctima, en Jamal Kabir, havia sigut àrbitre de futbol i havia fugit dels talibans des de l'Afganistan, i l'havien matat a cops de pedra després d'un partit de categoria juvenil al camp d'esports Grimsta IP. Era d'esperar que en Falkegren volgués estar pendent de tot.

Va baixar a l'estació Solna Centrum i va continuar en direcció a la comissaria de l'avinguda de Sundbybergsvägen. Va pensar que avui, per fi, no s'estaria callada i diria en quins punts li semblava que fallava la investigació.

En Martin Falkegren era el comissari més jove del país, i volia mirar endavant i estar al dia de totes les novetats. Li agradava posar-se medalles, acostumava a dir la gent, i sospitava que no sempre ho deien amb simpatia. Però se sentia orgullós de la seva franquesa, i ara havia tornat a provar d'introduir un nou punt de vista. Potser s'enfadarien. Però, tal com havia dit a la seva dona, era la millor conferència que havia sentit mai. Definitivament, valia la pena intentar-ho.

Va treure algunes cadires extremes, unes ampolles

d'aigua mineral Ramlösa i dos bols amb caramels de pega dolça que la seva secretària havia comprat al ferri de Finlàndia, i va parar l'orella per veure si se sentien passos al passadís. No semblava que estigués arribant ningú, i per un moment va imaginar que tenia en Carl Fransson al davant. Amb el seu cos corpulent i la seva mirada crítica, que va pensar que no l'hi podia retreure, en realitat. Un cap d'investigació no vol mai que la direcció s'hi posi pel mig.

Però les circumstàncies actuals eren especials. L'autor dels fets, un italià fanàtic i narcisista, els estava prenent el pèl. Era una vergonya, i punt.

—Perdona, soc la primera?

Era la noia jove xilena. Ell ni tan sols es recordava de com es deia. Només li sonava que en Fransson la volia fora del grup, deia que tenia mal caràcter, o alguna cosa així.

—Benvinguda. Em sembla que no ens hem saludat mai —va dir ell, i va allargar la mà.

Ella l'hi va estrènyer amb fermesa i, per un instant, ell la va mirar de dalt a baix. Era força baixeta i rodanxona, amb els cabells gruixuts i enrinxolats i un serrell llarg que li queia pel front. Tenia els ulls negres, grossos i no del tot paral·lels, i li brillaven amb una resplendor intensa. Tenia alguna cosa que, d'entrada, li va semblar atractiva, i això el va fer mostrar-se distant i li va provocar ganes de tocar-la una mica més. Però el va envair una timidesa inesperada i només va poder murmurar:

—Coneixes en Costa, oi?

—Sé qui és —va respondre ella—. Tots dos som de Husby.

—Com el descriuries?

—És una mica *showman*. Solia cantar-nos al pati. Pot tornar-se extremament agressiu quan s'embor-ratxa.

—Sí, ja se li veu. Però per què ens menteix a la cara?

—No ho sé, si menteix —va afegir ella, i a ell això no li va agradar.

En el seu món imaginari no tenia cabuda la possibilitat que s'haguessin equivocat de persona. Les proves eren contundents i ja s'estava preparant la causa. L'únic que li mancava era una confessió, i això era, justament, el que estava a punt de dir-li. Però no va tenir temps de fer-ho. Pel passadís va sentir que ja venien els altres, i llavors va allargar la mà i els va felicitar a tots.

—Bona feina. Senyors, estic orgullós de vosaltres —va dir, i malgrat no haver emprat la fórmula més encertada, tenint en compte la presència de la noia xilena, no va rectificar. Va concentrar-se a trobar un to amistós. Però tampoc no se'n va sortir gaire. Sense pensar-ho, va dir—: Quina història més ridícula. I, tot plegat, perquè l'àrbitre no va xiular penal.

Potser no era la idea més elaborada que havia formulat mai. D'altra banda, només era una frase, una

manera d'iniciar la conversa. Però, evidentment, en Fransson no va deixar passar l'oportunitat de posar-lo al seu lloc i li va dir que la cosa era molt més complicada que això. Hi havia un mòbil clar, va dir, potser no un mòbil per a gent com ells dos, però sí per a un pare alcohòlic incapaç de controlar els seus impulsos i que viu per veure els èxits del seu fill al terreny de joc.

—Sí, sí, és clar —va admetre ell—. Però, tot i així, mare meva... Vaig veure la seqüència de vídeo. En Costa estava fet una fúria, mentre que l'àrbitre... Com es deia?

—Jamal Kabir.

—... mentre que en Jamal Kabir estava perfectament tranquil. No vegis, quina presència que té.

—Això diuen.

—I com agita les mans a l'aire. Amb elegància, oi? Com si estigués dirigint tot el partit.

—És una mica especial, això és cert —va dir en Fransson, i llavors en Martin Falkegren va deixar de mirar-lo i va decidir reprendre la iniciativa.

No havien vingut a fer petar la xerrada.

La Micaela no podia estar-se quieta. L'ambient no era res de l'altre món, malgrat els intents d'en Falkegren per trobar el seu lloc a l'equip. Era un projecte impossible ja des d'un bon principi. Ell era d'una altra mena. Duia un vestit clar que havia combinat

amb un parell de mocassins negres amb borles i somreia tota l'estona.

—Pel que fa a la resta, què et semblen les proves, Carl? He parlat un moment de res amb... —I la va mirar a ella.

Però no semblava recordar com es deia, o bé li va passar una altra cosa pel cap, perquè va deixar la frase penjada, i per això en Fransson va reaccionar posant-los al dia de les proves, i com passava sempre que ell parlava, els arguments semblaven convincts. Feia la sensació que l'únic que faltava era una sentència condemnatòria, i potser era per això que el comissari no hi parava gaire atenció. Es limitava a afirmar, tot murmurant:

—Exacte, exacte, i no es pot dir que les proves s'atenuïn davant les observacions del P7.

—No, això sembla —va dir en Fransson, i llavors la Micaela va aixecar la mirada de la seva llibreta.

«El P7», va pensar, «el maleït P7». Havia arribat a les seves mans feia cosa de deu dies, i no havia tingut clar del tot de què es tractava. Però era l'examen psicotècnic inicial que precedia el sencer, i se l'havia llegit amb una certa expectació, i s'havia decebut gairebé a l'instant. «Trastorn de personalitat antisocial», posava a les conclusions. Probable trastorn de personalitat antisocial. Dit d'una altra manera, en Costa devia ser una mena de psicòpata. Ella no ho creia.

—Exacte —va dir el comissari amb més èmfasi a la veu—. Allà hi ha les claus de la seva personalitat.

—Sí, és clar, potser —va respondre en Fransson, regirant-se.

—Però es tracta de fer-lo confessar.

—Sí, d'això es tracta.

—I heu estat a punt d'aconseguir-ho?

—Sí, i tant.

—I jo vaig representar el meu paper en aquesta obra, oi? —va continuar en Falkegren, i per un moment tothom va fer veure que no l'entenia, malgrat que ho entenien tots força bé, i és per això que a ningú no li va sobtar, tampoc, quan va dir—: Us vaig demanar que provéssim una nova tècnica d'interrogatoris.

—Sí, exacte, va ser un bon consell —va murmurar en Fransson, procurant sonar agraït, però no gaire impressionat.

Després del P7, en Falkegren havia proposat que deixessin de pressionar en Giuseppe Costa i que li permetessin expressar-se a ell en qualitat de psicòleg expert, i sens dubte va sonar una mica estrany. Però en Falkegren hi va insistir. «La imatge que té d'ell mateix és grandiosa, i es pensa que ho sap tot, de futbol», havia dit, i al final van decidir donar-li una oportunitat. Un dia que en Giuseppe tenia els aires especialment pujats, en Fransson ho va intentar.

—Tu, amb tota l'experiència que tens, potser ens podries explicar com pensa, realment una persona que pot fer una estupidesa tan grossa com carregar-se un àrbitre —va dir, i llavors en Costa va treure pit i

va parlar amb tanta passió que semblava que estigués fent una confessió entre línies, i val a dir que va ser un moment interessant en la investigació. Però el que la Micaela no havia entès fins aleshores era l'orgull que allò va infondre a en Martin Falkegren.

—És una maniobra coneguda, sabeu? N'hi ha un exemple famós... —va dir.

—Ah, sí, de veritat? —va respondre en Fransson.

—Un periodista jove va entrevistar en Ted Bundy a la presó de Florida.

—Què dius?

—En Ted Bundy —va repetir—. Ni més ni menys. El mètode va ser molt efectiu, amb ell. En Bundy havia estudiat psicologia, i quan va tenir l'oportunitat de brillar com a expert va obrir-se per primera vegada. —Llavors ja no era només la Micaela qui semblava escèptica.

«Ted Bundy».

Com si els hagués vingut amb l'Hannibal Lecter.

—No em mal interpreteu —va continuar en Falkegren—. No faig comparacions. Només volia explicar que hi ha estudis nous en aquesta àrea i noves tècniques d'interrogatori, i que a la policia...

Va vacil·lar.

—Sí?

—... hi tenim buits de coneixement importants. Fins i tot diria que hem estat ingenus.

—Vols dir? —va fer en Fransson.

—I tant. Sense anar més lluny, durant molt de

temps es va considerar que el terme *psicòpata* era obsolet i estigmatitzant. Però la cosa ha canviat, gràcies a Déu. L'altre dia vaig assistir a una conferència, una conferència fantàstica, de debò.

—Ves per on —va dir en Fransson.

—Exacte. Va ser d'allò més interessant. Estàvem tots com enganxats a les cadires, sí, mare meva, hi hauríeu d'haver vingut. El conferenciant era en Hans Rekke.

—Qui?

Els homes van mirar-se. Era evident que cap d'ells no havia sentit mai a parlar d'aquell senyor, i els importava més aviat poc.

—És catedràtic de Psicologia a la Universitat de Stanford, un càrrec de molt de prestigi.

—Impressionant —va dir en Fransson amb ironia.

—No cal que ho juris —va respondre en Falkegren, sense adonar-se de res—. El citen tots els principals diaris.

—Genial —va fer l'Ström igualment irònic.

—Però no us penseu que l'home no és al món. És especialista en tècniques d'interrogació, i ha ajudat la policia de San Francisco. És increïblement intel·ligent i hàbil.

Aquestes paraules tampoc no van tenir cap efecte.

Més aviat van ajudar a reforçar el sentiment de «nosaltres i ells» que predominava a la sala. Va ser, encara més, ell —el cap i arribista—, que havia anat a una conferència i havia vist la llum, contra en Frans-

son i els seus nois, els policies que pencaven de mala manera i tocaven de peus a terra, sense deixar-se seduir per les novetats.

—El doctor Rekke i jo ens vam entendre de seguida, ens vam avenir —va continuar en Falkegren, aconseguint d'aquesta manera dir que ell també era especial, atès que s'havia avingut amb una persona d'allò més intel·ligent—. Li vaig parlar d'en Costa —va dir.

—Aquesta sí que és bona!

En Fransson va alçar una cella.

—Li vaig parlar de la seva faceta grandiloqüent i narcisista, i la situació una mica difícil en què ens trobem, sense proves tècniques —va continuar en Falkegren.

—D'acord —va dir en Fransson.

—I llavors ell va comentar aquella jugada amb en Bundy, i va comentar que potser podríem provar de fer el mateix.

—Que bé, així ja sabem d'on surt —va dir en Fransson, que ja tenia ganes d'acabar la conversa.

—Però després, quan la cosa va sortir tan bé, quan en Costa va obrir-se, vaig pensar, Déu meu, si en Rekke ens ha pogut ajudar tant sabent només quatre coses, què podria fer, si s'estudiés el cas més a fons?

—Mmm, sí, ves a saber —va dir en Fransson, molest.

—Exacte —va continuar en Falkegren—. Per això he estat preguntant una mica... Bé, ja sabeu que

tinc els meus contactes, i fins i tot amb ells han sigut tot lloances. Tot lloances, senyors. Per això m'he pres la llibertat d'enviar el material que tenim al doctor Rekke.

—Què dius que has fet? —va exclamar en Fransson.

—Li he enviat l'expedient del cas.

Tots van reaccionar com si no ho acabessin d'entendre.

Llavors en Fransson es va aixecar de la cadira.

—Però si això és un delicte contra el secret d'investigació! —va engegar.

—Tranquil, tranquil —va dir en Falkegren—. No ho és. En Rekke vindria a formar part del nostre equip, i ell ja manté el secret professional com a psicòleg, i, sincerament, penso que el necessitem.

—Això és una estupidesa.

—Heu fet una bona feina, com ja us he dit abans, no hi ha cap dubte. Però no heu muntat un cas infal·lible. Necessiteu una confessió, i estic convençut que en Rekke us pot ajudar a aconseguir-ne una. Sap trobar contradiccions i esquerdes als testimonis com no ho sap fer ningú.

—I llavors, què hem de fer, segons tu? —va demanar en Fransson—. Deixar que el doctor agafi les regnes del nostre cas?

—No, no, valga'm Déu. Només dic que us reuniu amb ell i que us l'escolteu. Mireu si us pot oferir una aproximació nova, un primer pas diferent.

Us espera dissabte a les dues a casa seva, a Djurs-holm. M'ha promès que ja s'haurà mirat tot el material.

—Jo no penso perdre un altre dissabte lliure amb una bestiesa que no portarà enlloc —va dir l'Axel Ström, que era el més gran de la colla i estava a prop de l'edat de jubilació.

—D'acord, d'acord, *fair enough*. Però segur que alguns de vosaltres sí que hi podeu anar. Tu, per exemple —va continuar en Falkegren, assenyalant la Micaela—. De fet, en Rekke em va trucar demanant explícitament per tu.

—Va demanar per mi? —La Micaela va mirar incomodada al seu voltant, convençuda que es tractava d'una broma.

—Sí, hi ha un interrogatori que vas fer a en Costa que li va semblar interessant.

—Ho dubto molt... —va començar.

—En primer lloc, la Vargas no pot anar-hi sola —va interrompre en Fransson, i va girar-se cap a en Falkegren—. No té prou experiència, ni de bon tros, i en segon lloc, amb tots els respectes, Martin, ens n'hauries pogut informar per endavant. Has actuat d'amagat de tots.

—Ho reconec. Et demano disculpes.

—En qualsevol cas, ara la cosa està com està. Jo també vindré.

—Ben fet.

—Però no penso seguir cap de les recomanacions

del doctor, si no m'agraden. Soc jo qui porta el cas, ningú més.

—Només faltaria. Però ves-hi amb una mentalitat oberta.

—Jo sempre tinc una mentalitat oberta. La tinc incorporada a la feina —va dir, i llavors la Micaela hauria volgut esbufegar o fer algun comentari insultant.

Però, per variar, va continuar callada, i va limitar-se a assentir seriosament amb el cap.

—Jo també vinc —va dir en Lasse Sandberg.

—I jo —va dir en Jonas Beijer, i van quedar així.

Dissabte van trobar-se davant la comissaria i van anar amb cotxe fins a la casa unifamiliar de Djurs-holm, la Vargas, en Fransson, en Sandberg i en Beijer.